

ชื่อเรื่อง : ผลการดำเนินงานตามโครงการบ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาแบบครบวงจร
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘

ผู้ดำเนินการ : นางสาวอรัญญา สุวรรณมณี หัวหน้างานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ

หน่วยงาน : งานส่งเสริมผลิตผลการค้าและประกอบธุรกิจ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

สถานศึกษา : วิทยาลัยการอาชีพควนขนุน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปีที่ดำเนินการ : ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

ผลการดำเนินงานของ โครงการบ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาแบบครบวงจร วิทยาลัยการอาชีพควนขนุน ดำเนินการกิจกรรมดังนี้

๑. การอบรมการเขียนแผน

๒. กิจกรรมพัฒนาศักยภาพศูนย์บ่มเพาะ

๓. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การทำขนมมินิ

๔. กิจกรรมพัฒนาศูนย์บ่มเพาะสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์เข้าสู่ศูนย์บ่มเพาะ โดยจัดสรรให้กลุ่มธุรกิจ ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย ๑. โครงการเลี้ยงไก่ ๒. โครงการเลี้ยงหมู ๓. โครงการปลูกดอกมะลิเพื่อจำหน่าย ประเมินผล โดยใช้แบบประเมิน ๓ กิจกรรม

ผลการศึกษาพบว่า ๑. โครงการอบรมการเขียนแผนธุรกิจอบรม ครู นักเรียน นักศึกษา จำนวน ๖๓ คน ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๖๓ คน มีความพึงพอใจโดยรวม อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.35$) ค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุดอยู่ที่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.63$) คือ ความครบถ้วนของเนื้อหาในการอบรมและบรรยากาศ/สถานที่ ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.13$) คือ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อบรม “ก่อน” การอบรม ๒. โครงการศึกษาดูงานด้านธุรกิจ ณ หมู่บ้านโหระเร็ด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง และ ณ บ้านคุณอุดม กิมเส้ง อ.เมือง จ.พัทลุง ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๖ คน โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยทั้งหมด อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.35$) ค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุดอยู่ที่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.53$) คือ ด้านรูปแบบ กระบวนการจัดโครงการ/กิจกรรม และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.10$) คือ การศึกษาดูงานในครั้งนี้เป็นประโยชน์กับท่านมากน้อยเพียงใด ๓. โครงการบ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาแบบครบวงจร การทำธุรกิจในสถานศึกษา โดยมีนักเรียน นักศึกษาสนใจทำธุรกิจจำนวน ๓ ธุรกิจ

๑. ธุรกิจเลี้ยงไก่

๒. ธุรกิจเลี้ยงหมู

๓. ธุรกิจปลูกดอกมะลิเพื่อจำหน่าย

(ก)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานผลผลการดำเนินงานตามโครงการบ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาแบบครบวงจร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก ดร.ประจวบ จันทภาโส ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพควนขนุน ที่ได้ให้การสนับสนุนจัดสรรงบประมาณ ข้อเสนอแนะ แก้ไขต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ นายเอกไชย นวลยัง รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ที่ได้คำแนะนำในการดำเนินโครงการเสมอมา

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมผู้ประกอบการและการจัดทำแผนธุรกิจ นางพิมพ์สุคนธ์ ศรีน้อย ครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง ขอขอบคุณคณะบุคลากร วิทยาลัยการอาชีพควนขนุน ที่ให้ความช่วยเหลือทั้งด้านเอกสาร และข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ในการประเมิน

ขอขอบคุณ ประชาชน และนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทั่วไป ที่เข้าใจคำแนะนำ ช่วยเหลือศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาแบบครบวงจร ทุกสาขาวิชาด้วยความร่วมมืออย่างดียิ่ง

งานส่งเสริมผลิตผลการค้าและประกอบธุรกิจ

มิถุนายน ๒๕๕๘

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
บทที่ ๑ บทนำ	
หลักการและเหตุ.....	๑
วัตถุประสงค์.....	๑
งบประมาณดำเนินการ.....	๑
วิธีดำเนินการ.....	๑
เป้าหมาย.....	๑
ผลการดำเนินงาน.....	๑
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้อง	
ธุรกิจ.....	๒
ประเภทธุรกิจ.....	๒
วิธีดำเนินธุรกิจ.....	๒
การส่งเสริมการทำธุรกิจ.....	๓
แผนธุรกิจ.....	๓
การเขียนแผนธุรกิจ.....	๓
การอบรมผู้เรียนเพื่อประกอบธุรกิจและสร้างธุรกิจ.....	๔
ศักยภาพ.....	๔
การสร้างธุรกิจของนักเรียน นักศึกษา.....	๖
คุณสมบัติของผู้ประกอบการ.....	๘
กระบวนการฝึกอบรม.....	๙
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการ	
วัตถุประสงค์.....	๑๑
ขอบเขตของการดำเนินโครงการ.....	๑๑
การดำเนินงาน.....	๑๑
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๑๓
โครงการอบรมการเขียนแผนธุรกิจ.....	๑๓
กิจกรรมศึกษาดูงาน.....	๑๔
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
โครงการอบรมการเขียนแผนธุรกิจ.....	๑๖
กิจกรรมศึกษาดูงาน.....	๑๖
โครงการบ่มเพาะผู้ประกอบการใหม่แบบครบวงจร.....	๑๖

บทที่ ๑

หลักการและเหตุผล

ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษา หมายถึง หน่วยงานที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดตั้งขึ้นในทุก ๆ สถานศึกษาในสังกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาขีดความสามารถ ของนักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไปที่สนใจให้สามารถนำความรู้ ทักษะวิชาชีพ เพื่อสร้างเสริม ประสิทธิภาพเชิงพาณิชย์ ให้มีความพร้อมที่จะเริ่มประกอบธุรกิจของตนเอง หรือพัฒนาต่อยอดธุรกิจเดิม ได้ อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย

๑. กลุ่มเป้าหมายภายในสถานศึกษา ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา ที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการทำธุรกิจและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของนักเรียน นักศึกษา
๒. เพื่ออบรมผู้เรียนให้เป็นผู้ประกอบธุรกิจและสามารถเขียนแผนธุรกิจได้
๓. เพื่อพัฒนาศักยภาพในการศึกษาดูงานของนักเรียน นักศึกษา

ขอบเขตของการดำเนินโครงการ

ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๘ ณ ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพควนขนุน

งบประมาณดำเนินงาน

งบประมาณ งวดที่ ๑	จำนวน	๕๐,๐๐๐ บาท
งบประมาณ งวดที่ ๒	จำนวน	๓๐,๐๐๐ บาท
รวมทั้งสิ้น		๘๐,๐๐๐ บาท

วิธีดำเนินการ

๑. จัดทำโครงการและขออนุมัติ
๒. ประชุมแบ่งความรับผิดชอบ
๓. จัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ
๔. สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

เป้าหมาย

๑. เชิงปริมาณ
คณะครู นักเรียน นักศึกษา
๒. เชิงคุณภาพ
 - ๒.๑ ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ
 - ๒.๒ ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพจากการศึกษาดูงาน
 - ๒.๓ ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน

ผลการดำเนินงาน

- ๑.นักเรียน นักศึกษาทำธุรกิจและจำหน่ายผลิตภัณฑ์
๒. นักเรียน นักศึกษามีธุรกิจเป็นของตนเอง
๓. นักเรียน นักศึกษา ได้พัฒนาศักยภาพในการศึกษาดูงาน

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. ธุรกิจ
๒. ประเภทของธุรกิจ
๓. วิธีการดำเนินการธุรกิจ
๔. การส่งเสริมการทำธุรกิจ
๕. แผนธุรกิจ
๖. การเขียนแผนธุรกิจ
๗. การอบรมผู้เรียนเพื่อประกอบธุรกิจและการสร้างธุรกิจ
๘. ศักยภาพ คืออะไร
๙. การสร้างธุรกิจของนักเรียนนักศึกษา
๑๐. คุณสมบัติของผู้ประกอบการ กิจการเจ้าของคนเดียว

๑. ธุรกิจ

ธุรกิจ (Business) หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างซึ่งมีความเกี่ยวข้องในวงการสถาบันธุรกิจมีทั้งธุรกิจฝ่ายผลิต ธุรกิจฝ่ายจัดจำหน่าย ธุรกิจฝ่ายบริการ และสถาบันการเงิน ถ้าขาดปัจจัยใดปัจจัยอย่างหนึ่งอย่างใดไปก็ไม่สามารถเดินหน้าในการทำธุรกิจนั้นได้

๒. ประเภทของธุรกิจ

- ๒.๑ ธุรกิจฝ่ายการผลิต
- ๒.๒ ธุรกิจฝ่ายจัดจำหน่าย
- ๒.๓ ธุรกิจฝ่ายบริการ
- ๒.๔ สถาบันการเงิน

๓. วิธีดำเนินธุรกิจ

- ๓.๑ สร้างความมั่นใจในตัวผลิตภัณฑ์ในเรื่องความปลอดภัยและมีคุณภาพสูง
- ๓.๒ คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยโดยถาวร
- ๓.๓ ดำรงไว้ซึ่งธุรกิจที่ยุติธรรมและซื่อสัตย์
- ๓.๔ เคารพในความแตกต่างและสิทธิมนุษยชนของพนักงาน และเพิ่มพูนศักยภาพของพวกเขาให้ สูงสุด
- ๓.๕ แสวงหาการเจริญเติบโตที่สามารถให้ผลกำไรและคำนึงถึงความคาดหวังของผู้ถือหุ้น
- ๓.๖ ดำรงไว้ซึ่งฐานะที่เป็นบริษัทยุติธรรม เปิดเผย เป็นตัวอย่างที่ดี
- ๓.๗ บริหารจัดการข้อมูลและสินทรัพย์ด้วยความเข้มงวด

๔. การส่งเสริมการทำธุรกิจ

๔.๑ การโฆษณา (Advertising)

๔.๑.๑ การโฆษณาเพื่อผู้บริโภค (Target Audience)

- การโฆษณาเพื่อผู้บริโภค
- การโฆษณาเพื่อการค้า

๔.๑.๒ การโฆษณาเพื่อแบ่งตามสื่อโฆษณา

- สื่อโฆษณาประเภทสิ่งพิมพ์
- สื่อประเภทกระจายเสียง
- สื่อโฆษณานอกสถานที่

๔.๒ การขายโดยใช้พนักงานขาย

๔.๓ การส่งเสริมการขาย

๔.๔ การประชาสัมพันธ์ (Public Relation :PR)

๔.๕ การตลาดทางตรง (Direct Marketing)

๕.๖ การติดต่อสื่อสารทางการตลาดแบบผสมผสาน (Integrated Marketing Communication : IMC)

๕. แผนธุรกิจ (Business Plan)

คือแผนงานทางธุรกิจที่แสดงกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติในการลงทุนประกอบการ โดยมีจุดเริ่มต้นจากจะผลิตสินค้าบริการอะไร มีการปฏิบัติการอย่างไรบ้างและผลจากการปฏิบัติออกมาได้น้อยแค่ไหน ใช้งบประมาณและกำลังคนเท่าไร เพื่อให้เกิดเป็นสินค้าและบริการแก่ลูกค้าและจะบริหารธุรกิจอย่างไรให้ธุรกิจอยู่รอด

๖. การเขียนแผนธุรกิจ

ผู้ที่ริเริ่มธุรกิจใหม่ จำเป็นต้องให้เวลากับการเขียนแผนธุรกิจ เพื่อให้เขียนแผนที่ดี ทั้งนี้เพราะ

๑. แผนที่ดีเป็นตัวบ่งชี้ว่าผู้เขียนมีความสามารถ ไม่ใช่เพียงแค่ความคิดความฝัน เท่านั้น แผนที่ดีจะทำให้ผู้ร่วมลงทุนหรือผู้ให้กู้แน่ใจว่า ผู้ประกอบการใหม่สามารถทำให้ความคิด ความฝันกลายเป็นความจริงได้

๒. แผนที่ดีชี้ให้เห็นว่าผู้เขียนเป็นมืออาชีพ ความสมบูรณ์ครบถ้วนของแผนจะเป็นตัวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ประกอบการมีความสามารถและมีความใส่ใจเพียงใด เพราะถ้าแผนของผู้ยังไม่มีคุณภาพ ย่อมคาดหวังไม่ได้กับคุณภาพการประกอบการในอนาคต

๓. แผนที่ดีชี้ให้เห็นว่า ผู้ประกอบการมีการเตรียมตัวอย่างดี แผนจะบอกถึงระดับความเตรียมความพร้อมในธุรกิจที่จะลงทุน ชี้ให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความรู้เท่าทันทันในธุรกิจนั้นๆ ขนาดไหน ยิ่งถ้ามีระดับการเตรียมความพร้อมและทางหนีทีไล่มากเท่าไรยิ่งทำให้ผู้ร่วมลงทุนหรือผู้กู้เล็งน้อยลงเท่านั้น

๔. แผนที่ดีเผยให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีวิสัยทัศน์ คือเป็นผู้เล็งการณ์ไกล และมีวิธีจัดการกับสิ่งท้าทายในอนาคต

๗. การอบรมผู้เรียนเพื่อประกอบธุรกิจและสร้างธุรกิจ

๑. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาให้เป็นนักศึกษาที่มีศักยภาพและทักษะในการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันธุรกิจ

๒. เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เรียนนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีธุรกิจเริ่มต้นเพื่อการสืบทอดกิจการ ให้สามารถดำเนินการต่อเนื่องไปได้ด้วยดี รักษาสภาพการจ้างงานและสร้างโอกาสในการขยายธุรกิจต่อไปในอนาคต

๓. ครูที่ปรึกษาได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ด้านการเป็นผู้ประกอบการเพื่อไปถ่ายทอดให้กับนักเรียน และพัฒนานักเรียนการสอนในวิชาที่เกี่ยวข้องได้

๗.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจ คืออะไร

ผู้ประกอบการธุรกิจ คืออะไร

ผู้ประกอบการธุรกิจ คือบุคคลที่จัดตั้งธุรกิจใหม่ โดยเผชิญความเสี่ยงและความไม่แน่นอนทางธุรกิจ เพื่อแสวงหาผลกำไรและความเติบโต มุ่งหาความต้องการของตลาดเพื่อสนองความต้องการ ในทางเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการคือ ผู้รวบรวมปัจจัยการผลิต ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน และทุนมาผลิตเป็นสินค้าและบริการ ผู้ประกอบการอาจจะเป็นหน่วยงาน บริษัท ห้างร้าน หรือเอกชนเพียงคนเดียวก็ได้ ทั้งนี้ผู้ประกอบการต้องยอมรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการผลิต และบริการจัดการในกระบวนการผลิต ผลตอบแทนที่ได้รับคือกำไร หรือขาดทุน

๗.๒ แนวทางการอบรมผู้ประกอบการธุรกิจ

๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ถึงปัจจัยพื้นฐาน และองค์ประกอบต่างๆที่สำคัญและจำเป็นต่อการประกอบธุรกิจ

๒. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้พัฒนาศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจหรือขยายกิจการ

๓. เพื่อชี้แนะและกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีแนวความคิดที่สามารถนำไปสร้างสรรค์และประยุกต์ใช้เพื่อสร้างงาน หรือธุรกิจที่เป็นของตนเอง

๘. ศักยภาพ คืออะไร

มนุษย์เราทุกคนมีความสามารถที่จะทำงานทุกสิ่งให้ลุล่วงสำเร็จได้ดังที่ตั้งความหวังไว้แต่ถ้าใครจะประสบความสำเร็จดังที่มุ่งหวังขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องนั้นๆมากน้อยเพียงใด มีความพยายาม มุ่งมั่นที่จะทำสิ่งนั้นๆ มากน้อยเพียงใด และมีการนำเอาความสามารถที่ซ่อนเร้นภายในร่างกายออกมาใช้ประโยชน์ได้มากเพียงใดความสามารถที่ซ่อนเร้นเราเรียกว่า ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถที่ซ่อนเร้นภายในร่างกายที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงอย่างมีกระบวนการ โดยมีจุดมุ่งหมาย การพัฒนาศักยภาพ หมายถึง การนำเอาความสามารถที่ซ่อนเร้นภายในร่างกายที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ ให้เกิดประโยชน์อย่างมีกระบวนการมนุษย์เราเมื่อต้องการทำงานบางอย่าง จำเป็นต้องมีความรู้สิ่ง

นั้นๆ มีความพยายามและมุ่งมั่นในการที่จะทำให้ดีที่สุด แต่มนุษย์เรามักจะทำงานเพียงลำพัง เปรียบเสมือนการมองเห็นเหรียญด้านเดียว หากมนุษย์เราได้ทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ก็จะเกิดมุมมองที่ต่างกัน เมื่อได้ทำงานร่วมกันแล้วก็จะมีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานที่ทำให้มากที่สุด ทำให้มุมมองที่ทำงานจะเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด การพัฒนาศักยภาพจึงมีศักยภาพจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำงานในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคที่ข้อมูลข่าวสารมีมากมาย รวดเร็ว ข่าวสารการในยุคปัจจุบันจึงต้องการมีศักยภาพของตนเองอยู่เสมอ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุด เลิกพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่นการทำงานไปวันๆ ไม่สนใจข้อมูลข่าวสาร ไม่มีจิตใจพร้อมบริการ มองประชาชนคือตัวปัญหา ในทางตรงกันข้ามข่าวสารการที่ดีควรปฏิบัติต่อประชาชนประดุจญาติพี่น้อง มีจิตใจที่พร้อมบริการ พร้อมรับฟังปัญหาข้อเดือนร้อนของประชาชน จัดให้ประชาชนได้แสดงปัญหา และแนวทางแก้ไข รวบรวมปัญหา ความเดือนร้อน จัดตั้งกลุ่มองค์กร เพื่อกำหนดวางแผนแนวทางแก้ไขปัญหา และติดต่อประสานงานหน่วยงานต่างๆ เพื่อร่วมกันในการแก้ปัญหาความเดือนร้อนของประชาชน ศักยภาพจึงเป็นความสามารถที่ถูกซ่อนเร้นไว้ หากได้รับการพัฒนา คือการนำเอาความสามารถนั้นออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ สิ่งที่ตามมาคืองานทุกอย่างที่ทำก็จะประสบความสำเร็จอย่างงดงาม

๘.๑ การพัฒนาศักยภาพ

การนำเอาความสามารถที่ซ่อนเร้นภายในร่างกาย ให้เกิดประโยชน์อย่างมีกระบวนการมนุษย์เราเมื่อต้องการทำงานบางอย่าง จำเป็นต้องมีความรู้สิ่งนั้นๆ มีความพยายามและมุ่งมั่นในการที่จะทำให้ดีที่สุด แต่มนุษย์เรามักจะทำงานเพียงลำพัง เปรียบเสมือนการมองเห็นเหรียญด้านเดียว หากมนุษย์เราได้ทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ก็จะเกิดมุมมองที่ต่างกัน เมื่อได้ทำงานต่างกัน เมื่อได้ทำงานร่วมกันแล้วก็จะมีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานที่ทำให้มากที่สุด ทำให้มีมุมมองที่กว้างกว่าเดิมมีการจัดทำข้อมูล จัดเรียงลำดับความสำคัญ

๘.๒ แนวทางการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ

การพัฒนามนุษย์เป็นหน้าที่ภารกิจที่สำคัญของทุกองค์กร ทุกสถาบัน เช่น ครอบครัว โรงเรียน วิทยาลัย บริษัท สมาคม ฯลฯ และทุกคน ซึ่งจะต้องตระหนักให้สำคัญถือว่าเป็นหน้าที่ต้องทำให้ดีให้สัมฤทธิ์ผลให้ได้ โดยเน้นการพัฒนาตนเอง แต่ละครอบครัว จะต้องพัฒนาสมาชิกภายในครอบครัวและร่วมมือกับองค์กรสถาบันอื่นๆ ทุกคนจะต้องพัฒนาตนเองและร่วมมือพัฒนาองค์กร สถาบันต่างๆ มีแนวคิดในการพัฒนามนุษย์ดังนี้

๑. การพัฒนามนุษย์ที่จะต้องพัฒนาในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นพุทธิพิสัย หรือด้านสมอง (Cognitive Domain) ด้านจิตพิสัย หรือด้านจิต-อารมณ์ (Affective Domain) ด้านทักษะทางกาย (Psychomotor Domain) และด้านอาชีพ (Occupation or Professional Domain) จะขาดจะด้อยในด้านใดด้านหนึ่งไม่ได้

๒. การพัฒนาด้านพุทธิพิสัยควรเน้นในส่วนที่เป็นปัญญา (Wisdom or Intellectual) ซึ่งเป็นสมรรถภาพสองขั้นสูงที่ประกอบด้วย ความสามารถในการเข้าใจ (Comprehension) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์(Analysis) ความสามารถในการคิดสังเคราะห์ (Synthesis)และความสามารถในการประเมินค่า (Evaluation) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาค้นคว้าของมนุษย์ สมองของมนุษย์ที่มีศักยภาพ แต่ได้รับการพัฒนาน้อยมาก มนุษย์ใช้สมองค่อนข้างมากในความจำที่เป็นการระลึกซึ่งเป็นสมรรถภาพขั้นต่ำ ทั้งๆ ที่ถ้าพัฒนา

ด้านความคิด ด้านปัญญา จะค้นพบความรู้ต่างๆ สร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ที่ได้มากมาย เปรียบเสมือนว่าเรามีข้อดีมากมาย แต่ไม่ได้นำมาใช้อย่างไม่น่าเชื่อ

๓. ด้านที่ต้องเน้นให้มากในการพัฒนา คือ ด้านจิตพิสัย เช่น ความเอื้ออาทรจิตสำนึกของการเป็นพลเมืองที่ดี การมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความไม่เห็นแก่ตัว ฯลฯ โดยพัฒนาในหลายเรื่องๆ เช่นการทำให้คนมีความสุขจากการให้ การมีความชื่นชมในคนอื่น เป็นต้น

๔. ควรให้ความสำคัญ และปฏิบัติอย่างมีรูปธรรมสม่ำเสมอในการฝึกด้านการคิด ด้านจิตใจ เช่นเดียวกับที่ทำอย่างเป็นรูปธรรมและสม่ำเสมอในด้านทางกาย เช่นการเล่นกีฬา บริหารกาย (เช่นเดิน แอโรบิค ฯลฯ)

๕. ในปัจจุบันและอนาคตจะต้องพัฒนาสมรรถนะภาพพื้นฐานอีก ๔ ด้าน ที่จำเป็นสำหรับทุกคนให้มากยิ่งขึ้นซึ่งได้แก่ การใช้คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ การจัดการทั่วไป และการเรียนรู้และการจัดการสารสนเทศ

๙. การสร้างธุรกิจของนักเรียนนักศึกษา

๙.๑ ความหมายของธุรกิจ

ธุรกิจ (Business) หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ที่ดำเนินงานเกี่ยวกับสภาพการผลิต การจำหน่าย และการให้บริการ โดยกลุ่มบุคคลมีการกระทำร่วมกันเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกันคือกำไร หรือรายได้ เป็นการตอบแทนการลงทุนด้วยสินทรัพย์และแรงงานในกิจกรรมนั้น การกระทำดังกล่าวอาจจะเสี่ยงต่อการขาดทุนด้วย

ความหมายของธุรกิจอาจกล่าวได้กว้างๆ ว่าธุรกิจเป็นกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจและการพาณิชย์ ที่มีเป้าหมายทางด้านกำไรในการจัดหาสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ธุรกิจ หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับธนาคาร การขนส่ง การก่อสร้าง การทำเหมืองแร่และให้บริการ หรือ

ธุรกิจ หมายถึง ขบวนการทั้งปวงของการนำทรัพยากรธรรมชาติมาเปลี่ยนสภาพด้วยขบวนการต่างๆ จนเป็นสินค้าและนำไปจัดจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภค

ในทางสังคมล้อมรอบตัวเราสามารถมองเห็นการประกอบธุรกิจและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับตลาด เวลาในฐานะผู้ผลิต และผู้บริโภค ธุรกิจการผลิต ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ที่ผลิตสินค้าขนาดย่อม ธุรกิจซื้อขายสินค้า ได้แก่ ร้านค้าประเภทต่างๆ คนกลางที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายกิจการธนาคาร การประกันภัย การขนส่ง การเก็บรักษาสินค้า การให้บริการของภาครัฐและเอกชน เป็นต้น

สรุป ธุรกิจเป็นกิจกรรมใดๆ ที่ก่อให้เกิดสินค้าและบริการ เพื่อการแลกเปลี่ยนซื้อขายโดยมีวัตถุประสงค์จะได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมนั้นคือ

๙.๒ ธุรกิจการผลิตสินค้าและบริการ

มนุษย์มีความต้องการสินค้าและบริการแตกต่างกัน เช่นมีความต้องการสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย ส่วนบางคนอาจมีความต้องการสินค้าที่ฟุ่มเฟือย เช่น เครื่องสำอาง เสื้อผ้าราคาแพง เครื่องประดับ ฯลฯ เพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าว องค์กรธุรกิจและบุคคลที่เกี่ยวข้องจึงเป็นผู้ผลิตสินค้าและบริการ

๙.๓ ธุรกิจมีการซื้อขาย

ในสังคมที่มีระบบเศรษฐกิจแบบง่าย ๆ ซึ่งแต่ละคนสามารถจัดหาสิ่งของต่างๆตอบสนองความต้องการของตนเองและครอบครัวได้ ด้วยการผลิตเครื่องนุ่งห่ม จัดหาอาหารและสร้างบ้านที่อยู่อาศัยด้วยตนเอง หากบุคคลใดบุคคลหนึ่งมีสิ่งของเหล่านี้เหลือใช้ จะนำไปแลกเปลี่ยนกับบุคคลอื่น ก่อให้เกิดระบบแลกเปลี่ยน (Barter System)

ระบบการแลกเปลี่ยนได้เปลี่ยนแปลง เนื่องจากมีความซับซ้อนและยุ่งยากแต่ละคนมีความต้องการไม่ตรงกัน ขาดความยุติธรรมในการแลกเปลี่ยน จึงเกิดระบบตลาด จะเห็นได้จากมีผู้ผลิตสินค้า และบริการนำสินค้ามาขาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยใช้เงินเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ดังนั้น ผู้ผลิตจึงเป็นผู้ผลิต ผู้เก็บรักษา และเป็นผู้จำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง หรือคนกลางที่ซื้อสินค้ามาแล้วจำหน่ายให้กับผู้บริโภคคนสุดท้าย

ส่วนธุรกิจบริการผู้ขายหรือผู้ให้บริการ ได้แก่ องค์กรภาครัฐในรูปของวิสาหกิจ เช่นองค์กรขนส่งมวลชนกรุงเทพ การท่าเรือแห่งประเทศไทย และองค์กรภายนอกเอกชน คือบริษัทขนส่งของผู้ประกอบการต่างๆ นอกจากนี้มีธนาคารพาณิชย์ ผู้ประกอบการคลังสินค้า ฯลฯ ทำหน้าที่ให้บริการแก่ผู้ผลิตและบริโภค ได้รับความสะดวกสบายและตอบสนองความต้องการได้อย่างครบครันธุรกิจจึงเป็นผู้ผลิต ผู้ขายหรือจำหน่ายและผู้ให้บริการ

๙.๔ ธุรกิจมีผลกำไร

เป้าหมายของผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจ คือผลกำไร มีความสามารถในการผลิตความสามารถหาแหล่งสินค้า รู้จักวิเคราะห์ความต้องการของลูกค้า ต้นทุนสินค้า และค่าใช้จ่ายขณะเดียวกันก็มีความเสี่ยงต่อการขาดทุน จึงจำเป็นต้องดำเนินกิจการด้วยความละเอียดรอบคอบ

๙.๕ วัตถุประสงค์ของธุรกิจ

ผู้ประกอบการมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจ ดังนี้

๙.๕.๑ ผลกำไร (Profit) วัตถุประสงค์สำคัญของการดำเนินธุรกิจ คือผลกำไรซึ่งผลตอบแทนของการลงทุนจากสินทรัพย์ จากแรงกายและความรู้ ความสามารถ ผลกำไรจึงเป็นสิ่งจูงใจให้ดำเนินกิจกรรมต่อไป หากธุรกิจไม่มีผลกำไร ก็ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ดังนั้นผู้ผลิตเมื่อผลิตสินค้าและบริการแล้วจะต้องขายให้สูงกว่าต้นทุนและค่าใช้จ่าย ผลต่างคือกำไรจากการประกอบการ ซึ่งจะทำให้กิจการมีความเจริญเติบโต

๙.๕.๒ ความอยู่รอด (Survival) เมื่อผู้ประกอบการตัดสินใจดำเนินธุรกิจแล้วย่อมต้องการให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ และมีอายุของกิจการยาวนานเพื่อทำหน้าที่ผลิตสินค้า และบริการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคและเป็นความต้องการที่ไม่สิ้นสุด แต่ทวีความต้องการมากขึ้น ทำให้ธุรกิจดำเนินการไปได้

๙.๕.๓ ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibilities) ผู้ประกอบการที่ดีจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับความรับผิดชอบต่อสังคม คือ มีความซื่อสัตย์กับลูกค้า สังคมและสิ่งแวดล้อม ด้วย การพัฒนาสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ของผู้บริโภคให้ดีขึ้น มีความยุติธรรมกับทุกคนในสังคม ประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ขัดต่อศีลธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม เช่นไม่ผลิตหรือค้าขายสิ่งเสพติดผิดกฎหมาย ไม่ปลอมปนสินค้า ไม่ใช่แรงงานเด็ก ฯลฯ

๙.๖ ประโยชน์ของธุรกิจ ธุรกิจมีประโยชน์ต่อประชาชน สังคม และประเทศชาติดังนี้

๙.๖.๑ ทำให้เกิดกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการมนุษย์ ซึ่งมีความต้องการไม่สิ้นสุด เช่น เมื่อเรามีบ้านแล้ว ย่อมต้องการเฟอร์นิเจอร์ เครื่องปรับอากาศ เครื่องอำนวยความสะดวกต่างภายในบ้าน เป็นต้น

๙.๖.๒ ช่วยกระจายสินค้าจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค องค์กรธุรกิจเมื่อผลิตสินค้าแล้วย่อมต้องการขายหรือจำหน่ายสินค้าออกสู่ผู้บริโภคซึ่งกระจายตามส่วนต่างๆ ของประเทศ หรือกระจายอยู่ทั่วโลก จึงจำเป็นต้องมีธุรกิจอื่นมาทำหน้าที่กระจายสินค้ามาสู่ผู้บริโภคเหล่านั้นได้ เช่นมีระบบคนกลาง ได้แก่ พ่อค้าปลีก พ่อค้าส่ง ตัวแทนจำหน่ายและนายหน้า มีระบบการขนส่ง การคลังสินค้าเข้ามาเกี่ยวข้อง ฯลฯ

๙.๖.๓ เกิดการจ้างงาน ธุรกิจจำเป็นต้องจ้างบุคลากรอื่นเข้ามาทำงานในกิจการ ทำให้ประชาชนมีรายได้จากการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมของผู้ผลิต หรือเป็นพนักงานขายในร้านค้าปลีกต่างๆ ทำให้มีรายได้ เมื่อคนมีรายได้จะนำไปหาซื้อสินค้า และบริการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการครองชีพได้ ดังนั้นการจ้างงานจึงเป็นการช่วยลดปัญหาการว่างงานและปัญหาทางสังคมด้วย

๑๐. คุณสมบัติของผู้ประกอบการ

การดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จได้นั้นอาศัยปัจจัยหลายประการ คุณสมบัติของผู้ประกอบการเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องพัฒนาตนให้เหมาะสมกับงานอาชีพ คุณสมบัติของผู้ประกอบการที่สำคัญได้แก่

๑๐.๑ มีความสนใจและความชอบในธุรกิจ (Business Aptitude)

ประกอบธุรกิจที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องเป็นผู้ที่สนใจและชอบในธุรกิจแล้ว ย่อมเกิดความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จอย่างแท้จริงในระยะเวลาที่รวดเร็ว

๑๐.๒ มีภาวะผู้นำ (Leadership)

ผู้ประกอบการต้องมีลักษณะผู้นำ เป็นผู้รอบรู้ ทันโลกทันสมัย เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีจิตวิทยาในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีความสามารถอดทนและเพียรพยายามที่จะกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานได้แสดงศักยภาพ สามารถปกครองและครองใจผู้ร่วมงาน มีความมั่นใจในตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาได้ ฯลฯ

๑๐.๓ มีความรู้ความชำนาญ (Willingness to Take Risk)

ผู้ประกอบการต้องมีคุณสมบัติกล้าในการตัดสินใจจะลงทุนและมีความเสี่ยงนอกเหนือจากการมีกำลังกาย กำลังใจ กำลังความคิด และมีเงินทุนแล้วเท่านั้นยังไม่เพียงพอสำหรับการประกอบธุรกิจ แต่จะต้องมีความตั้งใจอย่างแท้จริงที่จะลงทุน มีความกล้าที่จะเสี่ยงกับการขาดทุนด้วยความรอบครอบสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันเหตุการณ์ และพร้อมที่จะยอมรับความสำเร็จและความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้นด้วยความเต็มใจ

๑๐.๔ มีความรู้และความชำนาญ (Knowledge and Skill)

ผู้ประกอบการต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่หรือธุรกิจที่ทำความรอบรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เช่น สภาพเศรษฐกิจ คู่แข่งขัน ความเปลี่ยนแปลงของผู้บริโภค ฯลฯ

นอกจากนี้ต้องมีทักษะหรือความชำนาญในงานอาชีพ มีการเรียนรู้และสังคมประสบการณ์จนเกิดความชำนาญอย่างแท้จริงสามารถบอกสอนพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ได้อย่างดี

๑๐.๕ ทักษะการตัดสินใจ (Decision Making Skill)

การเป็นนักวิเคราะห์และตัดสินใจได้ถูกต้องรวดเร็วโดยเฉพาะการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุน การเสี่ยงภัยทางธุรกิจและการบริหารงานต้องใช้วิจารณญาณด้วยความสุขุมรอบคอบ จะนำมาซึ่งความสำเร็จสู่ธุรกิจ การตัดสินใจที่ดี คือ การเลือกวิธีการที่ดีที่สุดจากทางเลือกหลายๆทาง ย่อมเป็นการประเมินสถานการณ์ทางธุรกิจได้อย่างฉลาด

๑๑. กระบวนการฝึกอบรม

กระบวนการฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติในอันที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ทักษะ หรือความชำนาญ ตลอดจน ประสบการณ์ในเรื่องหนึ่ง และเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังระบุในแผนภูมิดังกล่าวข้างต้น กระบวนการฝึกอบรมมีขั้นตอนที่สำคัญ ๕ ขั้นตอน ซึ่งผู้รับผิดชอบโครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรแต่ละโครงการควรจะต้องดำเนินการแต่ละขั้นตอนอย่างครบถ้วน เพื่อให้การฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ มีความสมบูรณ์ และเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งอาจให้ความหมายและคำอธิบายย่อยๆ สำหรับแต่ละขั้นตอนของกระบวนการฝึกอบรมได้ ดังนี้

๑. การหาความจำเป็นในการฝึกอบรม หมายถึง การค้นหาปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรหรือหน่วยงาน ว่ามีปัญหาในเรื่องใดบ้าง ที่จะแก้ไขให้หมดไปหรือทำให้ทุเลาลงได้ด้วยการฝึกอบรมโดยรวมไปถึงการพยายาม หาข้อมูลด้วยว่า กลุ่มบุคลากร เป้าหมายที่จะเข้ารับการอบรมเป็นกลุ่มใดตำแหน่งงานอะไร มีจำนวนมากน้อยเพียงใด ควรจะจัดเป็นโครงการฝึกอบรมเป็นกลุ่มใดตำแหน่งงานอะไร มีจำนวนมากน้อยเพียงใด ควรจะต้องจัดเป็น โครงการฝึกอบรมให้หรือเพียงแต่ส่งไปเข้ารับการอบรมภายนอกองค์กรเท่านั้น มีการกิจใดบ้างที่ควรแก้ไข ปรับปรุง ด้วยการฝึกอบรมพฤติกรรม ประเภทใดบ้างที่ควรที่จะเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ หรือประสบการณ์ ทั้งนี้สภาพการณ์ที่เป็นปัญหาและแสดงถึงความจำเป็นในการฝึกอบรมมีทั้งปรากฏชัดเจน และเป็นสภาพการณ์ที่ซับซ้อนจำเป็น ต้องวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาเพื่อค้นหาวิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรมมีหลายวิธี เช่น การสำรวจ การสังเกตการณ์ การทดสอบ และการประชุม เป็นต้น

๒. การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง การนำเอาความจำเป็นในการฝึกอบรมซึ่งมีอยู่ชัดเจนแล้วว่า มีปัญหาใดบ้าง ที่จะสามารถแก้ไขด้วยวิธีการฝึกอบรม กลุ่มเป้าหมายเป็นใคร และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงเป็นด้านใดนั้น มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นหลักสูตรโดยอาจจะประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม หมวดวิชา หัวข้อวิชา วัตถุประสงค์ของแต่ละวิชา หัวข้อวิชา เนื้อหาสาระหรือแนวการอบรมหรือเทคนิคหรือวิธีการอบรมทั้งนี้เพื่อจะนำไปให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอนและเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจนทำให้สิ่งที่เป็นปัญหาได้รับการแก้ไขลุกลงไปได้ด้วยดี หรืออาจทำให้ผู้เข้ารับการอบรมทำงาน ที่ได้รับมอบหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มใจอย่างยิ่ง

๓. การกำหนดโครงการฝึกอบรม คือ การวางแผนการดำเนินฝึกอบรมอย่างเป็นขั้นตอนด้วยการเขียนออกมาเป็น ลายลักษณ์อักษร ดังที่เรียกว่า โครงการฝึกอบรม เป็นการระบุรายละเอียดเกี่ยวข้องกับทั้งหมด ตั้งแต่เหตุผลความจำเป็นมา หรือความจำเป็นในการฝึกอบรมหลักสูตรหัวข้อวิชาต่างๆ วิทยากร คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม วันเวลา สถานที่ ประมาณการค่าใช้จ่ายตลอดจนรายละเอียดด้านการบริหารและธุรการต่างๆ ของการฝึกอบรมทั้งนี้ เนื่องจากการฝึกอบรมเป็นกิจกรรมที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย นับตั้งแต่ผู้จะเข้ารับการอบรม ผู้บังคับบัญชา ในหน่วยงานขึ้นต้นสังกัดของผู้เข้ารับการฝึกอบรม วิทยากร และที่สำคัญคือ ผู้บริหารซึ่งมีอำนาจอนุมัติโครงการและค่าใช้จ่าย จำเป็นจะต้องเข้าใจถึงรายละเอียดต่างๆ ของการฝึกอบรม โดยใช้โครงการฝึกอบรมที่เขียนขึ้นเป็นสื่อตนเอง

๔. การบริหารโครงการฝึกอบรม สำหรับขั้นตอนนี้ ในตำราการบริหารงานฝึกอบรมบางเล่มระบุเป็นขั้นของ การดำเนินการฝึกอบรม แต่เนื่องจากผู้เขียนพิจารณาเห็นว่า ถึงแม้จะดูเหมือนการดำเนินการฝึกอบรมเป็นหัวใจสำคัญ ของการจัดโครงการฝึกอบรม หากแต่ที่จริงแล้วการดำเนินการฝึกอบรมเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการบริหารโครงการฝึกอบรม เพราะการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการนั้นนอกจากมาจากวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ และหลักสูตรที่ฝึกอบรมที่เหมาะสมแล้ว ยังจำเป็นต้องอาศัยเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการจัดการฝึกอบรม ซึ่งเข้าใจหลักบริหารงานฝึกอบรมพอที่จะสามารถวางแผนดำเนินงานธุรการทั้งหมดในช่วงทั้งก่อน ระหว่างและหลังการฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย จึงได้กำหนดขั้นตอนที่เป็นในการดำเนินการฝึกอบรม เจ้าหน้าที่จัดโครงการอบรมต้องมีบทบาทหลักที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับวิทยากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม ทั้งในด้านสถานที่ สื่อทัศนูปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะ การเงิน ฯลฯ และในขณะเดียวกันยังต้องดำเนินงานในฐานะผู้อำนวยการโครงการ ทำหน้าที่ควบคุมให้การฝึกอบรมไปตามกำหนดการ จัดให้กิจกรรมละลายพฤติกรรมและกิจกรรมกลุ่มต่างๆ ในระหว่างของผู้เข้ารับได้เป็นอย่างดี มิฉะนั้น อาจไม่สามารถทำให้การฝึกอบรมดำเนินไปตามที่ระบุไว้ในโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร

๕. การประเมินและติดตามผลการฝึกอบรม ในขั้นตอนของการกำหนดโครงการฝึกอบรมผู้รับผิดชอบจะต้องคำนึงถึง การประเมินผลการฝึกอบรมไว้ด้วยว่า จะดำเนินการประเมินผลด้วยวิธีใดบ้าง โดยใช้เครื่องมืออะไร และจะดำเนินการติดตาม ผลการฝึกอบรมหรือไม่ เมื่อใด ทั้งนี้เพราะเมื่อการฝึกอบรมเสร็จสิ้นลงแล้ว ผู้รับผิดชอบโครงการควรจะต้อง ทำการสรุปประเมินผลการฝึกอบรมและจัดทำรายงานเสนอให้กับผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาถึงผลการฝึกอบรม ส่วนรับผิดชอบโครงการเองที่จะต้อง นำเอาผลการประเมินโครงการฝึกอบรมทั้งหมดมาเป็นข้อมูลย้อนกลับหรือFeedback ใช้พิจารณาประกอบในการจัดฝึกอบรมหลักสูตรเช่นเดียวกัน ในครั้ง/รุ่นถัดไปในขั้นตอนของการหาความจำเป็นในการฝึกอบรมว่า ควรจะต้องมีการพัฒนา หรือปรับปรุง หลักสูตรหรือการดำเนินการในการบริหารงานฝึกอบรมอย่างไรบ้าง เพื่อจะทำให้การฝึกอบรมเกิดผลสัมฤทธิ์ผลตรงตาม วัตถุประสงค์ ของโครงการเพิ่มขึ้นในการจัดฝึกอบรมแต่ละโครงการนั้น

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการ

ศูนย์บ่มเพาะอาชีวศึกษาแบบครบวงจร หมายถึง หน่วยงานที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดขึ้นในทุกๆ สถานศึกษาในสังกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาขีดความสามารถของ นักเรียนนักศึกษาให้สามารถนำความรู้ ทักษะวิชาชีพ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์เชิงพาณิชย์ ให้มีความพร้อม ที่จะเริ่มประกอบธุรกิจของตนเอง หรือพัฒนาต่อยอดธุรกิจเดิม ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา ที่ศึกษาอยู่ภายในสถานศึกษา

๑. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการทำธุรกิจและจำหน่ายผลิตภัณฑ์นักเรียนนักศึกษา
๒. เพื่ออบรมผู้เรียนให้เป็นผู้ประกอบธุรกิจและเขียนแผนธุรกิจได้
๓. เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนในการศึกษาดูงานของนักเรียนนักศึกษา

๒. ขอบเขตของการดำเนินโครงการ

ดำเนินการโดยตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป ณ ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพควนขนุน

๓. การดำเนินงาน

- ๓.๑ จัดทำโครงการและขออนุมัติ
- ๓.๒ ประชุมแบ่งความรับผิดชอบ
- ๓.๓ จัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ
- ๓.๔ ดำเนินการ

๓.๔.๑ กิจกรรมการเขียนแผนธุรกิจอบรมนักเรียน จำนวน ๖๒ คน จัดขึ้นในวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมทุ่งบกหยวก วิทยาลัยการอาชีพควนขนุน เชิญวิทยากร คุณพิมพ์สุคนธ์ ศรีน้อย ครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง โดยเงินงบประมาณ ๗,๐๐๐ บาท

๓.๔.๒ กิจกรรมพัฒนาศักยภาพศูนย์บ่มเพาะ ศึกษาดูงาน วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ณ หมู่บ้าน ไหระเร็ด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง และวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ บ้านคุณอุดม กัมเส้ง อ.เมือง จ.พัทลุง ครู จำนวน ๓ คน นักเรียน จำนวน ๑๓ คน รวม ๑๖ คน โดยเงินงบประมาณจำนวน ๒,๐๐๐ บาท

๓.๔.๓ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การทำขนมมินิบัน วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพควนขนุน โดยวิทยากร คุณปลื้มหทัย จิตเจตน์ โดยเงิน งบประมาณ ๕,๐๐๐ บาท

๓.๔.๔ กิจกรรมพัฒนาศูนย์บ่มเพาะสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์เข้าสู่ศูนย์บ่มเพาะ รวมเป็นเงิน ๖๖,๐๐๐ บาท โดยจัดสรรให้กลุ่มธุรกิจ ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย

๑. โครงการเลี้ยงไก่	จำนวนเงิน	๓๐,๐๐๐	บาท
---------------------	-----------	--------	-----

๒. โครงการเลี้ยงหมู	จำนวน	๒๕,๐๐๐	บาท
๓. โครงการปลูกดอกมะลิเพื่อจำหน่าย	จำนวน	๑๑,๐๐๐	บาท
	รวมทั้งสิ้น	๖๖,๐๐๐	บาท

๓.๕ ประเมินผล โดยใช้แบบประเมิน ๓ กิจกรรม คือ

๓.๕.๑ แบบประเมินความพึงพอใจผู้เข้ารับการอบรมเขียนแผนธุรกิจ ณ ห้องประชุมทุ่งบก
หยวก วิทยาลัยการอาชีพควนขนุน วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘

๓.๕.๒ แบบประเมินความพึงพอใจการศึกษาดูงาน ณ หมู่บ้านโหระเร็ด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง
และวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ และ ณ บ้านคุณอุดม กัมแสง อ.เมือง จ.พัทลุง

๓.๕.๓ แบบสรุปการติดตามผลการดำเนินการโครงการบ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
แบบครบวงจร

๓.๕.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล แจกแบบสอบถามความคิดเห็น

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้โปรแกรม SPSS FOR WINDOW ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ตอนที่ ๒ แบบติดตามผลกิจกรรมความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมเขียนแผนธุรกิจ และกิจกรรมความพึงพอใจในการศึกษาดูงาน

๔.๕๐-๕.๐๐ อยู่ในระดับมากที่สุด

๓.๕๐-๔.๕๙ อยู่ในระดับดีมาก

๒.๕๐-๓.๕๙ อยู่ในระดับปานกลาง

๑.๕๐-๒.๕๙ อยู่ในระดับน้อย

๑.๐๐-๑.๕๙ อยู่ในระดับน้อยมาก

บทที่ ๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การวิเคราะห์ข้อมูล

๑.๑ โครงการอบรมการเขียนแผนธุรกิจ ผู้เข้าอบรม ครู นักเรียน นักศึกษา จำนวน ๖๓ คน

๑.๒ กิจกรรมศึกษาดูงานด้านธุรกิจ ณ หมู่บ้านโหระเร็ด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง และ ณ บ้านคุณอุดม กิมแสง อ.เมือง จ.พัทลุง โดยมี ครู นักเรียน นักศึกษา เข้าร่วม จำนวน ๑๖ คน

๑.๓ สรุปการติดตามผลการดำเนินการโครงการบ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาแบบครบวงจร

๒. โครงการอบรมการเขียนแผนธุรกิจ อบรมให้กับ ครู นักเรียน นักศึกษา จำนวน ๖๓ คน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนและร้อยละของเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๒๔	๓๘
หญิง	๓๙	๖๒
รวม	๖๓	๑๐๐

จากตารางที่ ๑ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน ๓๙ คนคิดเป็นร้อยละ ๖๒ รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน ๒๔ คิดเป็นร้อยละ ๓๘

ตอนที่ ๒ ความคิดเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

ตารางที่ ๒ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
๑. ด้านความพึงพอใจ		
๑.๑ ความครบถ้วนของเนื้อหาในการอบรม	๔.๖๓	ดีมาก
๑.๒ ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินโครงการ	๔.๕๐	ดีมาก
๑.๓ บรรยากาศ/สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ	๔.๖๓	ดีมาก
๑.๔ ความพร้อมของสื่อนวัตกรรมในการดำเนินโครงการ	๔.๓๘	ดี
๑.๕ การตอบข้อซักถามของวิทยากร	๔.๓๘	ดี
๑.๖ ความสามารถในการอธิบายเนื้อหาในการอบรม	๔.๒๕	ดี
๑.๗ วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร	๔.๓๘	ดี
๑.๘ อาหารกลางวันและอาหารว่าง	๔.๒๕	ดี
รวม	๔.๔๒	ดี
๑. ด้านความรู้ความเข้าใจ		
๒.๑ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อบรม “ก่อน” การอบรม	๔.๑๓	ดี
๒.๒ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อบรม “หลัง” การอบรม	๔.๒๕	ดี
รวม	๔.๑๙	ดี

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
๓.ด้านการนำความรู้ไปใช้		
๓.๑ สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่	๔.๒๕	ดี
๓.๒ สามารถนำความรู้ที่ได้รับประยุกต์ในการปฏิบัติงาน	๔.๒๕	ดี
รวม	๔.๒๕	ดี
รวมทั้งสิ้น	๔.๓๕	ดี

จากตารางที่ ๔ แสดงความคิดเห็น โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยทั้งหมด อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = ๔.๓๕$) ค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุดอยู่ที่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = ๔.๖๓$) คือ ความครบถ้วนของเนื้อหาในการอบรมและบรรยายภาค/สถานที่ ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = ๔.๑๓$) คือความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อบรม “ก่อน” การอบรม ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ๒ กลุ่ม คือ

๑. ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับดีมากจำนวน ๓ หัวข้อ ได้แก่ ความครบถ้วนของเนื้อหาในการอบรมและบรรยายภาค/สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ($\bar{x} = ๔.๖๓$) ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ($\bar{x} = ๔.๕๐$)

๒. ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับดี จำนวน ๙ รายการ ได้แก่ ความพร้อมของโสตทัศนูปกรณ์ในการดำเนินโครงการ การตอบข้อซักถามของวิทยากร วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร ($\bar{x} = ๔.๓๘$) ความสามารถในการอธิบายเนื้อหาในการอบรม อาหารกลางวันและอาหารว่าง ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อบรม “หลัง” อบรมสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ในการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = ๔.๒๕$) ตามลำดับ

๓. กิจกรรมศึกษาดูงานด้านธุรกิจ ณ หมู่บ้านโหระเร็ด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง และ ณ บ้านคุณอุดม กิมเส้ง อ.เมือง จ.พัทลุง

ตอนที่ ๑ สภาพทั่วไป

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ครู/อาจารย์	๓	๒๐
นักเรียน – นักศึกษา	๑๓	๘๐
รวม	๑๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๑ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครู จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และเป็นนักเรียน นักศึกษา จำนวน ๑๓ คิดเป็นร้อยละ ๘๐

ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนและร้อยละของเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๘	๕๐
หญิง	๘	๕๐

จากตารางที่ ๒ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจะเป็นชายหญิงเท่ากัน คือ เพศชาย จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐ และเพศหญิง จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐

ตอนที่ ๒ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

ตารางที่ ๓ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
๑. ด้านรูปแบบ กระบวนการจัดโครงการ/กิจกรรม	๔.๕๓	ดีมาก
๒. ด้านความเชี่ยวชาญและความพร้อมของวิทยากร	๔.๔๐	ดี
๓. ด้านความเหมาะสมของสถานที่ศึกษาดูงาน	๔.๕๐	ดีมาก
๔. ด้านความเหมาะสมของสถานที่พักและอาหาร	๔.๓๐	ดี
๕. ด้านความเหมาะสมของพาหนะในการเดินทาง	๔.๓๐	ดี
๖. ด้านความเหมาะสมของระยะเวลาการจัดกิจกรรม	๔.๒๕	ดี
๗. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาต่อเจ้าของกิจการ	๔.๓๐	ดี
๘. ความรู้ความเข้าใจก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	๔.๒๘	ดี
๙. ความรู้ความเข้าใจหลังเข้าร่วมกิจกรรม	๔.๕๐	ดีมาก
๑๐. การศึกษาดูงานในครั้งนี้เป็นประโยชน์กับท่านมากน้อยเพียงใด	๔.๒๐	ดี
รวม	๔.๓๕	ดี

จากตารางที่ ๓ แสดงความคิดเห็น โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยทั้งหมด อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.35$) ค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุดอยู่ที่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.53$) คือ ด้านรูปแบบ กระบวนการจัดโครงการ/กิจกรรม และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.20$) คือ การศึกษาดูงานในครั้งนี้เป็นประโยชน์กับท่านมากน้อยเพียงใด แบ่งค่าเฉลี่ยอยู่ใน ๒ กลุ่ม คือ

๑. ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับดีมากจำนวน ๓ หัวข้อ ได้แก่ ด้านรูปแบบ กระบวนการจัดโครงการ/กิจกรรม ($\bar{x} = 4.53$) รองลงมา ด้านความเหมาะสมของสถานที่ศึกษาดูงาน และ ความรู้ความเข้าใจหลังเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{x} = 4.50$) ตามลำดับ

๒. ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับดี จำนวน ๗ รายการ ได้แก่ ด้านความเชี่ยวชาญและความพร้อมของวิทยากร ($\bar{x} = 4.40$) รองลงมา ด้านความเหมาะสมของสถานที่พักและอาหาร,ด้านความเหมาะสมของพาหนะในการเดินทาง และ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาต่อเจ้าของกิจการ ($\bar{x} = 4.30$) ความรู้ความเข้าใจก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{x} = 4.28$) ตามลำดับ

บทที่ ๕

สรุปผลและอภิปรายผล

๑.๑ โครงการอบรมการเขียนแผนธุรกิจอบรม ครู นักเรียน นักศึกษา จำนวน ๖๓ คน

ผู้กรอกแบบสอบถามทั้งหมด ๖๓ คน มีความพึงพอใจโดยรวม อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = ๔.๓๕$) ค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุดอยู่ที่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = ๔.๖๓$) คือ ความครบถ้วนของเนื้อหาในการอบรมและบรรยากาศ/สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = ๔.๑๓$) คือความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อบรม “ก่อน” การอบรม

ค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุดอยู่ที่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = ๔.๖๓$) คือ ความครบถ้วนของเนื้อหาในการอบรมและบรรยากาศ/สถานที่ ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = ๔.๑๓$) คือความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อบรม “ก่อน” การอบรม

๑.๒ โครงการศึกษาดูงานด้านธุรกิจ ณ หมู่บ้านโหระเร็ด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง และ ณ บ้านคุณอุดม กัมแสง อ.เมือง จ.พัทลุง

ผู้กรอกแบบสอบถามทั้งหมด ๑๖ คน โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยทั้งหมด อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = ๔.๓๕$) ค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุดอยู่ที่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = ๔.๕๓$) คือ ด้านรูปแบบ กระบวนการจัดโครงการ/กิจกรรม และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = ๔.๑๐$) คือ การศึกษาดูงานในครั้งนี้เป็นประโยชน์กับท่านมากน้อยเพียงใด

ค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุดอยู่ที่ในระดับดีมาก คือ ($\bar{x} = ๔.๕๓$) ด้านรูปแบบ กระบวนการจัดโครงการ/กิจกรรม รองลงมา ด้านความเหมาะสมของสถานที่ศึกษาดูงาน และ ความรู้ความเข้าใจหลังเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{x} = ๔.๕๐$)

๑.๓ โครงการบ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาแบบครบวงจร การทำธุรกิจในสถานศึกษา โดยมีนักเรียน นักศึกษาสนใจทำธุรกิจจำนวน ๓ ธุรกิจ

๑. ธุรกิจเลี้ยงไก่
๒. ธุรกิจเลี้ยงหมู
๓. ธุรกิจปลูกดอกมะลิเพื่อจำหน่าย

